

Αθήνα 20 Μαΐου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Αποθήκευση CO₂ στον Πρίνο - πράσινη τεχνολογία ή κίνδυνος για το περιβάλλον & την τοπική κοινωνία;»

Η τεχνολογία δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (Carbon Capture and Storage – CCS) αποτελεί έναν από τους πιο αμφιλεγόμενους τομείς στην κλιματική προσπάθεια για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Πρόκειται για τεχνολογία που προωθείται ως μέρος της λύσης για την πράσινη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικών εκπομπών, ωστόσο υπάρχουν πολλοί επικριτές οι οποίοι επικαλούνται μια σειρά από δεδομένα και θέτουν το ερώτημα αν πρόκειται για μια βιώσιμη απάντηση στην ανθρωπογενή κλιματική κρίση ή στην πραγματικότητα υπηρετεί περισσότερο άλλες στοχεύσεις.

Αυτή την περίοδο, δρομολογείται στη Θάσο και συγκεκριμένα στο σχεδόν εξαντλημένο κοίτασμα πετρελαίου του Πρίνου, η δημιουργία μίας μονάδας αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, από την εταιρεία Energean – PLC (στην εταιρεία έχουν μετοχές το Ισραήλ, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ΗΠΑ και διάφορα φυσικά πρόσωπα), δυναμικότητας 1 εκ. τόνων ετησίως αρχικά με προοπτική αναβάθμισης για αποθήκευση 3 εκ. τόνων ετησίως.

Σημειώνεται ότι το Σεπτέμβριο του 2022 η Energean – PLC απέκτησε άδεια έρευνας για την αποθήκευση CO₂ στον Πρίνο και το Νοέμβριο του 2023 με την ένταξη της στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δανειοδοτήθηκε με 150 εκ. €. Τον Ιούλιο του 2024 η Energean – PLC αιτήθηκε προς την Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Φυσικών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) την αποθήκευση 1 εκ. τόνων ετησίως ενώ τον Αύγουστο του 2024 η EnEarth (θυγατρική της Energean – PLC) κατέθεσε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία πρόκειται το επόμενο διάστημα) να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση. Επίσης η Energean – PLC κατέθεσε αίτημα προς την ΕΕ για χρηματοδότηση της με το ποσόν του 1,1 δις €. Στόχος της Energean – PLC είναι στο τέλος του 2025 να μπορεί να υποδέχεται CO₂ σε συμπιεσμένη μορφή ενώ τα από τα μέσα του 2027 θα υποδέχεται CO₂ σε υγρή μορφή.

Ο Δήμος Θάσου, η Τοπική Κοινωνία και οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις έχουν εκφράσει τις έντονες ανησυχίες τους για τις πιθανές συνέπειες ενός τέτοιου έργου αλλά και την αντίθεση τους στην επένδυση καθώς, είναι έργο που μπορεί να προκαλέσει βιομηχανικό ατύχημα μεγάλης κλίμακας. Επιπλέον, το εν λόγω έργο θα υποβαθμίσει τον τουρισμό, την αλιεία και το περιβάλλον της Θάσου. Αναφέρουν δε, ότι «πολιτικοί και επιχειρηματικοί κύκλοι την προτείνουν ως μία λύση για περιορισμό των εκπομπών σε τομείς που δήθεν δεν μπορούν να μειώσουν τις εκπομπές τους, καθώς και για να αποφύγουν το κόστος της αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής».

Ο δήμαρχος Θάσου κ. Λευτέρης Κυριακίδης επεσήμανε πως ορθά οι κάτοικοι του νησιού δεν θέλουν το έργο διότι θεωρούν ότι: (1) δεν διασφαλίζεται η στεγανότητα της αποθήκευσης, (2) η περιοχή είναι σεισμογενής όπως περίτρανα αποδεικνύεται τις τελευταίες ημέρες, (3) κανείς δεν διασφαλίζει το πώς θα αντιδράσει ο χώρος αποθήκευσης στην συμπίεση του CO₂, (4) δεν πληρούνται όλα τα εχέγγυα ασφαλείας για την λειτουργία και για ενδεχόμενα ατύχημα, (5) ατύχημα στην θάλασσα με διαρροή CO₂ θα κάνει πιο όξινο το νερό με απρόβλεπτες συνέπειες στο θαλάσσιο περιβάλλον και φυσικά στην αλιεία, (6) ατύχημα στον αέρα σημαίνει ότι το νέφος του CO₂ μπορεί να έχει έως και θανατηφόρες συνέπειες, (7) δεν διασφαλίζεται ο σωστός διαχωρισμός του CO₂ από τις εξαιρετικά τοξικές ενώσεις των εργοστασιακών ρύπων και ότι δεν θα μεταφέρονται και αυτές στον Πρίνο και (8) πολλά παρόμοια έργα έχουν διακοπεί στην πορεία της κατασκευής τους λόγω απρόβλεπτου κόστους, αλλά αφού έχουν ήδη προξενήσει βλάβη στο περιβάλλον. Δεν έχουν δοθεί σαφείς εγγυήσεις ότι μετά τη μεταφορά των ρύπων οι ανάδοχοι θα συνεχίσουν να λειτουργούν το έργο.

Επιπλέον σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της EGYPTES (Egypt Energy Show) στις 19 Φεβρουαρίου 2025, ο (τότε) Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ Θεόδωρος Σκυλακάκης, και ο Υπουργός Πετρελαίου και Ορυκτών Πόρων της Αιγύπτου κ. Karim Badawi, υπέγραψαν ένα Μνημόνιο Κατανόησης (Memorandum of Understanding) που εστιάζει στη Δέσμευση, Χρήση και Αποθήκευση Άνθρακα (Carbon Capture Usage and Storage). Σύμφωνα δε με το Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ ΑΕ) το αντίστοιχο δυναμικό αποθήκευσης σε εξαντλημένα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην Αίγυπτο είναι της τάξης των 580 εκατ. τόνων, πολλαπλάσιο δηλαδή της δυνατότητας αποθήκευσης στον Πρίνο.

Επειδή, ο κίνδυνος διαρροών CO₂ είναι παρών σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, από τη δέσμευση μέχρι τη μεταφορά και την αποθήκευση και κάτι τέτοιο μπορεί να υπονομεύσει τόσο την αποτελεσματικότητα της τεχνολογίας όσο και να προκαλέσει σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Επειδή, μέθοδοι όπως η CCS που δεσμεύουν το διοξείδιο του άνθρακα από τη καύση ορυκτών καυσίμων και το αποθηκεύουν βαθιά στο υπέδαφος χαρακτηρίζονται ως ακριβές και επισφαλές, καθώς η αποθήκευση CO₂ στον υπόγειο χώρο ενέχει τον κίνδυνο διαρροής, κάτι που θα είχε σοβαρές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και ανθρωπιστικές συνέπειες όταν μάλιστα η περιοχή του κόλπου της Καβάλας έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή Natura.

Επειδή, πρόκειται για πολύ μεγάλα ποσά των φορολογουμένων πολιτών από το ταμείο ανάκαμψης, ΕΣΠΑ και άλλους χρηματοδοτικούς πόρους που πρόκειται να λάβει η Energean – PLC με σκοπό να γίνει η θαλάσσια περιοχή γύρω από τον Πρίνο χωματερή αερίων αποβλήτων της Ευρώπης, με μοναδικούς κερδισμένους ρυπογόνες εταιρείες.

Επειδή, το κοιτάσμα του Πρίνου βρίσκεται πάνω σε σεισμικό ρήγμα και με το CO₂ να αποθηκεύεται σε πορώδη ασβεστόλιθο αποτελεί μια γεωλογική συνταγή καταστροφής.

Επειδή, η Energean – PLC που θα αναλάβει το «έργο» θα το παραδώσει 20 χρόνια μετά, στο ελληνικό κράτος, το οποίο θα επιβαρύνεται και οικονομικά για τη φύλαξη αυτής της «γεωλογικής βόμβας», η οποία ανά πάσα στιγμή θα μπορεί να εκραγεί και να προκαλέσει ανυπολόγιστη ζημιά στην περιοχή,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Έχοντας υπόψη ότι το κοιτάσμα του Πρίνου βρίσκεται πάνω σε σεισμικό ρήγμα, και ότι το CO₂ υπό πίεση διαβρώνει τον ασβεστόλιθο αποδυναμώνοντας τα πετρώματα και απελευθερώνοντας θανατηφόρα νέφη αερίων στη θαλάσσια περιοχή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή Natura, προτίθεστε να σταματήσετε τη δημιουργία μονάδας αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στο σχεδόν εξαντλημένο κοιτάσμα πετρελαίου του Πρίνου;
2. Γιατί επιλέχτηκε να ενεργοποιηθεί η Δέσμευση, Χρήση και Αποθήκευση Άνθρακα στα σχεδόν εξαντλημένα κοιτάσματα πετρελαίου του Πρίνου όταν ο κόλπος της Καβάλας έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή Natura και να μην ενεργοποιηθεί το Μνημόνιο Συνεργασίας με την Αίγυπτο για Δέσμευση, Χρήση και Αποθήκευση Άνθρακα στα εξαντλημένα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στην Αίγυπτο που έχουν τη δυνατότητα αποθήκευσης 580 εκ. τόνων;
3. Προτίθεστε να προχωρήσετε στη διεξαγωγή ειδικής και ουσιαστικής συνεδρίασης με τη συμμετοχή ειδικών επιστημόνων, όλων των τοπικών φορέων (της Περιφέρειας, της τοπικής κοινωνίας κλπ) και της εταιρείας, προκειμένου να υπάρξει πραγματική ενημέρωση και διαβούλευση για να αξιολογηθούν πλήρως οι κίνδυνοι του έργου;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Θεοδώρα Τζάκρη

Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Κυριακή Μάλαμα

Γιώτα Πούλου

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Ραλλία Χρηστίδου